

HOTĂRÂREA CURȚII
din 24 octombrie 1989*

Comisia Comunităților Europene
împotriva
Consiliului Comunităților Europene

„Autorizație acordată Comisiei prin articolul 145 și execuție bugetară prin articolul 205”

Cauza 16/88

În cauza 16/88,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de către consilierul său juridic, doamna D. Sorasio, în calitate de agent, cu domiciliul ales la biroul domnului G. Kremlis, membru al serviciului juridic al acesteia, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

reclamantă,

susținută de

Parlamentul European, reprezentat de către jurisconsultul acestuia, domnul F. Pasetti Bombardella, asistat de domnii C. Pennera și J. Schoo, membri ai serviciului juridic al Parlamentului, în calitate de agenți, cu domiciliul ales la Secretariatul General al Parlamentului, Kirchberg, Luxemburg,

intervenient,

împotriva

Consiliului Comunităților Europene, reprezentat de către domnul F. Van Craeynest, membru al serviciului juridic al acestuia, în calitate de agent, cu domiciliul ales la biroul domnului J. Kaeser, director al Direcției Juridice a Băncii Europene de Investiții, 100, boulevard Konrad-Adenauer, Luxemburg,

pârât,

având ca obiect o acțiune în anulare împotriva articolului 6 alineatul (4) din Regulamentul (CEE) nr. 3252/87 al Consiliului din 19 octombrie 1987 privind coordonarea și promovarea cercetării în sectorul pescuitului (JO L 314, p. 17),

CURTEA,

compusă din domnul O. Due, președinte, Sir Gordon Slynn, domnii C. N. Kakouris, F. A. Schockweiler și M. Zuleeg, președinți de cameră, T. Koopmans, G. F. Mancini, R. Joliet, T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse și M. Díez de Velasco, judecători,

avocat general: domnul M. Darmon

---

* Limba de procedură: franceza.

grefier: doamna B. Pastor, administrator,

având în vedere raportul de ședință și în urma procedurii orale din 25 aprilie 1989,

după ascultarea concluziilor avocatului general prezentate în ședința din 30 iunie 1989,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea depusă la grefa Curții la 15 ianuarie 1988, Comisia a introdus, în temeiul articolului 173 alineatul (1) din Tratatul CEE, o acțiune care urmărește anularea articolului 6 alineatul (4) din Regulamentul nr. 3252/87 al Consiliului din 19 octombrie 1987 privind coordonarea și promovarea cercetării în sectorul pescuitului (JO L 314, p. 17, ediție specială în limba română: capitol 04 volum 01 p. 223 - 225).

2 Acest regulament a fost adoptat de către Consiliu, în temeiul articolului 43 din tratat, în cadrul coordonării politicilor structurale ale statelor membre în domeniul pescuitului, în vederea inițierii unor programe comunitare de cercetare în domenii care au o importanță deosebită pentru politica comună în domeniul pescuitului și a unor programe comunitare de coordonare a cercetării. Prin articolul 5 din acest regulament, Consiliul și-a rezervat competența de a adopta aceste programe la propunerea Comisiei, ceea ce a și făcut pentru perioada 1988-1992 prin Decizia 87/534 din 19 octombrie 1987 (JO L 314, p. 20). Prin articolul 6 din același regulament, Consiliul a conferit Comisiei competența, pe de o parte, de a asigura punerea în aplicare a programelor comunitare de cercetare și de a încheia, în acest scop, contracte de cercetare cu costuri împărțite cu centre și institute de cercetare și, pe de altă parte, de a asigura punerea în aplicare a programelor comunitare de coordonare a cercetării și de a organiza, în acest scop, seminarii, conferințe, vizite de studiu, schimburi de cercetători și reuniuni de muncă pentru experți științifici, precum și de a colecta, de a analiza sau de a publica, după caz, rezultatele cercetărilor.

3 La articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul nr. 3252/87 se menționează că deciziile privind punerea în aplicare a acestor programe se adoptă de către Comisie, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 47 din Regulamentul nr. 4028/86 al Consiliului din 18 decembrie 1986 (JO L 376, p. 7). Acest articol prevede:

« 1. 1 „Atunci când se face trimitere la procedura definită la prezentul articol, Comitetul permanent al structurilor pescuitului este sesizat de președinte, fie la inițiativa acestuia, fie la cererea reprezentantului unui stat membru.

2. Reprezentantul Comisiei prezintă un proiect cu măsurile ce urmează să fie adoptate. Comitetul își emite avizul într-un termen pe care președintele îl poate stabili în funcție de urgența chestiunilor. Acesta se pronunță cu o majoritate de 54 voturi, voturile statelor membre fiind ponderate în conformitate cu articolul 148 alineatul (2) din tratat. Președintele nu participă la vot.

3. Comisia adoptă măsurile care se aplică imediat. Cu toate acestea, în cazul în care aceste măsuri nu sunt conforme cu avizul comitetului, Comisia le comunică de îndată Consiliului; în acest caz, Comisia poate amâna aplicarea cu cel mult o lună de la data acestei comunicări. Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate să adopte măsuri diferite în termen de o lună”.

4 Această procedură, denumită procedura comitetului de gestionare, permite Consiliului să își substituie propria acțiune cu cea a Comisiei în cazul în care comitetul permanent al structurilor pescuitului emite un aviz negativ privind măsurile pe care Comisia preconizează să le adopte.

5 Comisia contestă apelul la această procedură invocând două motive: încălcarea articolelor 205 și 155 a treia liniuță din tratat și aplicarea eronată sau abuzivă a articolului 145 a treia liniuță din tratat în versiunea rezultată din Actul Unic European. Deși formulate în termeni distincți, aceste două pretenții traduc aceeași idee. Deciziile individuale pe care Comisia a fost autorizată să le adopte în speță implică aproape toate utilizarea de credite bugetare. De aceea, ele nu intră în noțiunea de punere în aplicare a normelor în sensul articolului 145 a treia liniuță din tratat, ci țin de competențele pe care Comisia le deține în temeiul articolului 205 din tratat. Prin subordonarea exercitării acestor prerogative unei proceduri a comitetului de gestionare, Consiliul a adus astfel atingere puterii de decizie proprie pe care articolul 205 o conferă Comisiei. Aplicată actelor individuale menționate la articolul 6 din Regulamentul nr. 3252/87, această procedură acordă, într-adevăr, Consiliului posibilitatea de a interveni într-o sferă de competență exclusivă a Comisiei.

6 Consiliul expune, în ceea ce îl privește, că trebuie făcută o distincție clară între competențele privind adoptarea unor acte cu sferă de aplicare generală sau individuală care fac obiectul articolelor 145 și 155 din tratat, și competențele bugetare reglementate prin articolele 203 și 205 din tratat. Acesta precizează că execuția bugetară este posibilă numai după adoptarea unei decizii de fond, care conferă o bază juridică cheltuielilor. În speță, deciziile pe care Comisia este autorizată să le adopte în temeiul articolului 6 din Regulamentul 3252/87, în special încheierea contractelor, constituie decizii de fond, în timp ce execuția bugetară constă în utilizarea creditelor corespunzătoare. Acest articol 6 presupune o autorizare în sensul articolului 155 din tratat, iar niște autorizări de acest tip pot avea ca obiect adoptarea unor măsuri individuale. Consiliul adaugă, în continuare, că interpretarea apărută de către Comisie conduce la denaturarea sferei de aplicare a articolului 206c. Atunci când Parlamentul European este solicitat să dea descărcare de gestiune Comisiei privind execuția bugetară, acesta trebuie să țină seama de cadrul legislativ în care se înscrie această execuție și nu trebuie să se pronunțe cu privire la deciziile de fond luate de către Comisie în temeiul unei autorizări în sensul articolului 155 din tratat, precum cea care este în cauză.

7 Pentru o expunere mai amplă a reglementării în cauză, precum și a motivelor și argumentelor părților, se face trimitere la raportul de ședință. Aceste elemente din dosar sunt reluate, în continuare, numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru raționamentul Curții.

8 Este necesar să se menționeze, în primul rând, că articolele 145 și 155, precum și articolele 205, 206a și 206b, se găsesc în a cincea parte a tratatului, consacrată instituțiilor comunitare. Cu toate acestea, articolele 145 și 155 din tratat apar în titlul I, intitulat „Dispoziții instituționale”, în timp ce articolele 205, 206a și 206b din tratat sunt menționate în titlul II, care se referă la „Dispoziții financiare”. Este necesar, prin urmare, să se examineze funcția fiecăreia dintre aceste serii de dispoziții în sistemul instituțional comunitar și, în acest scop, să se situeze, mai întâi, în cadrul dispozițiilor instituționale ale tratatului și să se cerceteze, apoi, dacă acele concluzii care pot fi trase trebuie modificate ca urmare a dispozițiilor financiare ale articolului 205 din tratat.

9 Dispozițiile tratatului, care specifică atribuțiile pe care le au instituțiile de a adopta acte cu sferă de aplicare generală sau acte cu sferă de aplicare individuală în domeniile reglementate prin tratat, după cum este, de exemplu, cazul articolului 90 alineatul (3), al articolului 91, al

articolului 93 alineatul (2) și al articolului 115 din tratat, pot atribui direct Comisiei o putere de decizie proprie în sensul articolului 155 din tratat.

10 Atunci când, dimpotrivă, tratatul atribuie Consiliului puterea de decizie, Comisia, chiar înainte de Actul Unic European, putea fi împuternicită să adopte actele de punere în aplicare în temeiul articolului 155 a patra liniuță din tratat. În afară de aceasta, în anumite cazuri, astfel cum rezulta explicit de la articolul 79 alineatul (4) din tratat sau implicit de la articolul 87 alineatul (2) litera (d) din tratat, responsabilitatea aplicării normelor la situațiile speciale trebuia să îi fie acordată acesteia. În cele din urmă, de la modificările aduse prin Actul Unic European la articolul 145, Consiliul poate să își rezerve exercitarea directă a competențelor de executare numai în cazuri specifice, decizie pe care trebuie să o motiveze în mod circumstanțial. În domeniul agricol reglementat prin articolul 43 din tratat, la care se referă prezenta cauză, atribuirea competențelor de executare este determinată de articolul 145 a treia liniuță din tratat, astfel cum rezultă din Actul Unic European.

11 Noțiunea de executare în sensul acestui articol presupune, în același timp, elaborarea unor norme de aplicare și aplicarea unor norme la cazuri speciale prin intermediul unor acte cu sferă de aplicare individuală. Tratatul utilizează termenul „executare” fără să îl restrângă printr-o precizare suplimentară, iar acest termen nu poate fi interpretat ca excluzând actele individuale.

12 Sub regimul tratatului în versiunea sa anterioară Actului Unic European, Curtea a judecat, în Hotărârea din 17 decembrie 1970, Koester (25/70, Rec. p. 1161, punctele 9 și 10) că, din moment ce Consiliul putea conferi, în temeiul articolului 155 din tratat, o competență de executare Comisiei, acesta putea, de asemenea, să supună exercitarea acesteia intervenției unui comitet de gestionare care îi permitea să exercite o competență de evocare și că legitimitatea procedurii comitetului de gestionare nu putea fi contestată cu privire la structura instituțională a Comunității.

13 Puterea pe care o are Consiliul de a supune anumitor modalități exercitarea competențelor pe care acesta le conferă Comisiei a fost în mod explicit consacrată prin modificările pe care Actul Unic European le-a adus articolului 145 din tratat. Aceste modalități trebuie să corespundă normelor pe care Consiliul, hotărând în unanimitate, la propunerea Comisiei și după avizul Parlamentului European, le-a stabilit în prealabil. Acestea au fost stabilite prin Decizia nr. 87/373 a Consiliului din 13 iulie 1987 (JO L 197, p. 33).

14 Părțile nu au oferit explicații cu privire la motivele pentru care dispoziția Regulamentului nr. 3252/87, care face obiectul acțiunii, a făcut referire la procedura prevăzută la articolul 47 din Regulamentul nr. 4028/86 al Consiliului, mai degrabă decât la una din cele organizate prin decizia din 13 iulie 1987 citată anterior, care era aplicabilă în momentul adoptării Regulamentului nr. 3252/87. Cu toate acestea, procedura la care s-a făcut referire corespunde, în esență, procedurii II, varianta (a), prevăzută la articolul 2 din Decizia din 13 iulie 1987, citată anterior.

15 Este necesar să se examineze acum dacă, astfel cum susține Comisia, supunând procedurii comitetului de gestionare adoptarea deciziilor pe care acesta l-a autorizat să le adopte, Consiliul a adus atingere atribuției pe care aceasta o deține, în temeiul articolului 205 din tratat, de a executa bugetul sub propria sa responsabilitate.

16 În această privință, este necesar să se sublinieze că acea competență de execuție bugetară pe care o are Comisia nu este de natură să modifice repartizarea atribuțiilor care decurg din diferitele dispoziții ale tratatului, care autorizează Consiliul și Comisia să adopte acte cu sferă

de aplicare generală sau cu sferă de aplicare individuală în anumite domenii, precum articolul 43, la care se face referire în prezenta cauză, și dispoziții instituționale ale articolului 145 a treia liniuță și ale articolului 155.

17 Chiar dacă un act cu sferă de aplicare individuală poate determina, în mod aproape obligatoriu, angajarea de cheltuieli, trebuie făcută o distincție între acestea, cu atât mai mult cu cât competența de a adopta decizia administrativă și cea de a angaja cheltuieli pot fi conferite, în cadrul organizării interne a fiecărei instituții, unor titulari diferiți.

18 Rezultă că, în mod greșit, Comisia susține că nu îi poate fi conferită de către Consiliu, în temeiul articolului 145 a treia liniuță, competența de a adopta acte cu sferă de aplicare individuală atunci când acestea au implicații financiare.

19 Această interpretare, care exclude faptul că actele de angajare a cheltuielilor pot, prin ele însele și indiferent de orice decizie pe fond, să creeze calificări juridice care să oblige Comunitatea față de terți, este, de altfel, conformă cu sistemul de control al execuției bugetare în care Parlamentul European a primit, în temeiul articolului 206b din tratat, puterea de a da descărcare de gestiune Comisiei și în care Curtea de Conturi este chemată să aducă Parlamentului European o asistență ale cărei limite sunt trasate prin articolul 206a alineatul (2) din tratat și prin articolul 80 din Regulamentul financiar adoptat de către Consiliu la 21 decembrie 1977 (JO L 356, p. 1), în temeiul articolului 209 din tratat.

20 Interpretarea expusă anterior este, în plus, sprijinită, în ceea ce privește, în special, programele de cercetare, prin articolul 7 din Tratatul CEEA. Acest articol conferă, într-adevăr, Consiliului competența de a adopta programele de cercetare și Comisiei competența de a asigura punerea în aplicare a acestora. Această ultimă dispoziție a fost inutilă, în cazul în care competența de punere în aplicare a programelor – inclusiv decizia de a încheia contracte de cercetare și încheierea acestor contracte – ținea de competența de execuție bugetară, pe care Comisia o deține în orice caz, în temeiul articolului 179 alineatul (1) din același tratat.

21 Din considerentele precedente rezultă că acțiunea Comisiei trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

22 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a căzut în pretenții, trebuie obligată la plata cheltuielilor de judecată, cu excepția celor ale intervenientului, care își va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Comisia la plata cheltuielilor de judecată, cu excepția celor ale intervenientului.

3) Intervenientul își va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Due	Slynn	Kakouris	Schockweiler	Zuleeg	Koopmans
	Mancini	Joliet	O'Higgins	Moitinho de Almeida	
	Rodríguez Iglesias		Grévisse	Díez de Velasco	

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 24 octombrie 1989.

Grefier
J.-G. Giraud

Președinte
O. Due